

Kunnanhallitus	§ 193	14.12.2020
Sivistyslautakunta	§ 7	09.03.2021
Sivistyslautakunta	§ 6	21.02.2022

VALTUUSTOALOITE / KUVATAITEEN HANKINTA TOHOLAMPILAISILTA TAITEILIJOILTA
KIRKONKYLÄN UUDELLE KOULULLE

47/01.018/2020

Kh 14.12.2020 § 193

Valmistelija hallintojohtaja Anette Törmänen-Lindqvist, puh. 040 150 5202

Marja Hylkilä jätti valtuuston kokouksessa 7.12.2020 seuraavan valtuustoaloitteen:

1. Esitän, että Herman Ojalan koulun laite- ja irtaimistohankintojen yhteydessä varataan määräraha kuvataiteen hankintaan niin kuin uudisrakennusten yhteydessä suositellaan.
2. Kuvataide hankitaan toholampilaisilta taiteilijoilta.

- Toholammilla on useita kuvataiteen lahjakkaita toimijoita
- näin tuodaan esiin Toholammilla asuvia osaajia
- tämä mahdollistaa eri sukupolvien välisen vuorovaikutuksen
- teoksia voi käyttää hyödyksi kuvataiteen opetuksessa
- näin arvostamme ”oman kylän taitajia”.

Valtuustoaloite esityslistan liitteenä.

Kunnanjohtaja: Kunnanhallitus merkitsee valtuustoaloitteen tietoonsa ja päättää jatkotoimenpiteistä.

Päätös: Kunnanhallitus yksimielisesti merkitsi valtuustoaloitteen tiedokseen ja päätti siirtää sen sivistyslautakunnalle jatkovalmisteluun.

Sivltk 09.03.2021 § 7

Valmistelija sivistysjohtaja Eeva Päiviö, puh. 040 150 5230

Toholammin keskustan uudella koululla on varsin vähin ehjää seinäpintaa, joka ripustuskorkeudelta joudutaan säästämään oppilastöiden esille pannaan. Arkkitehdin kanssa on keskusteltu esimerkiksi oppimistilojen välisten taitto-ovien hyödyntämisestä taidehankinnassa. Tässä tapauksessa vain suoraan ovien pintaan ripustuskorkeutta ylemmä maalatut teokset voisivat tulla kyseeseen.

Toinen vaihtoehto taiteen käyttöön voisi olla portaikon alle jäävä tila, jonne olisi houkuttelevaa hankkia alakouluikäisten maailmaan sopivaa satukuvi-tusta ja/tai tilaan varta vasten suunniteltuja tekstiilejä. Yläkoulun puolelle Kuusistolle rakentuva ruokala käytävätiloineen voisi olla näiden ohella hyvä sijoituspaikka ripustettavalle taideteokselle.

Taidehankinnat koulukompleksiin ovat valmistelussa. Hankintojen aikataulu tarkentuu, kun koulutilojen toiminnallisuus, niiden pintamateriaalit, värit ja kalustevalinnat antavat mahdollisuuden sovittaa taidehankinnat tiloihin sopiviksi. Myös muut taiteenlajit kuin kuvataide voivat tulla kyseeseen. Vahvasidos Toholampeen on taidehankintojen pohjaideana. Hankinnat suoritetaan paikallisilta taiteilijoilta tai hyödyntäen aiemmin Toholammilla eläneitä tai loppilaislähtöisiä luovaa työtä tehneitä tai edelleen tekeviä henkilöitä. Hankinnoissa halutaan nostaa esille kaikenikäisten, myös nuorten taiteilijoiden osaamista.

Sivistysjohtaja: Sivistyslautakunta merkitsee edellä olevan selvityksen tiedoksi ja esittää sen edelleen kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston tietoon.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivltk 21.02.2022 § 6

Valmistelija sivistysjohtaja Eeva Päiviö, puh. 040 150 5230.

Valtuustoaloitteessa viitataan suositukseen uudisrakentamisen yhteydessä suoritettavasta taidehankinnasta. Tällä tarkoitetaan prosenttiperiaatetta, joka tarkoittaa sitä, että vähintään yksi prosentti rakennuskustannuksista käytetään taiteeseen. Kaikki Suomen 20 suurinta kaupunkia noudattavat prosenttiperiaatetta, mutta siihen sitoutumisen aste ja laajuus vaihtelevat. Tuoreimman kuntia koskevan selvityksen mukaan 77 Suomen kuntaa on tehnyt prosenttiperiaatetta koskevan periaatepäätöksen. Marja Hykilän valtuustoaloite on hyvä muistutus taiteen merkityksestä kunnan erityyppisissä rakennus- ja peruskorjaushankkeissa.

Herman Ojalan uusi koulu valmistui lokakuussa 2021. Askel prosenttiperiaatteen noudattamiseen Toholammilla on Herman Ojalan uuden koulun taidehankinta. Prosenttiperiaatteen täydellinen noudattaminen Herman Ojalan uuden koulun rakentamisessa merkitsisi n. 22.000 €:n käyttämistä taidehankintoihin.

Sivistystoimi neuvotteli nuoren toholampilaisen kuvataiteilijan Jenna Nuoralan kanssa uuden koulun taidehankinnasta. Aiheeksi valikoituivat lapsille tutut suomalaisen luonnon eläimet ja kasvit. Projektin edetessä taideteoksen sijoituspaikaksi päätettiin yhteistyössä taiteilijan kanssa koulun sisäntuloeteiset. Sijoituspäätökseen vaikutti se, että koulun luokkatiloissa on varsin vähän ehjää ripustuspintaa, ja niissä oppilastyöt ovat etusijalla. Taideteoksen osat toimitettiin koululle 30.12.2021, ja niiden hankintahinta oli 4.545,45 € alv 0.

Hankinta voitiin suorittaa suoraan hankintana. Julkisten hankintojen neuvontayksikkö: ”Taideteoksen tai taiteellisen esityksen hankkiminen on mahdollista suoraan hankintana, mikäli hankinnan tarkoituksena on ainutkertaisen taideteoksen tai taiteellisen esityksen luominen tai hankkiminen. Hankintojen kohteet ovat taideteoksia tai taideteollisia esineitä, joissa taiteilijan henkilö määrää taideteoksen ainutlaatuisen luonteen ja arvon.”

Jenna Nuorala kertoo teoksen taustasta: ”Lapsissa ja nuorissa on tulevai-

suuden voima! Sain kunnian toteuttaa Toholammin uudelle koululle teoksen. Teoksen lähtökohdaksi valikoitui luonto ja eläimet. Tämä aihe tuntui luontevalta itselle ja sitä oli myös toivottu koululaisten puolelta. Halusin, että teos puhuttelee erityisesti koululaisia. Teoksissa käsittelem ajankohtaisia teemoja, ystävyyttä ja erilaisuutta. Nämä teemat nousevat usein esille koulumaailmassa ja koin tärkeäksi tuoda teemoja esiin myös taiteen kautta. Jokainen on omanlaisensa ja kaikki ovat yhtä tärkeitä. Teoksen nimi on Jaettu ilo. Jaettu ilo on moninkertainen, mutta ajatuksen voi kääntää myös toisin päin: jaettu huoli keventää kantajansa taakkaa. Ystäviä tarvitaan arjessa!

Teos on toteutettu maalatuista ja muotoon leikatuista koivuvanereista. Teos on jaettu alakoulun molempien eteisten seinille, joissa eläimet tervehdivät eteiseen tulijoita. Teos rakentui lopulliseen muotoonsa työn edetessä. Levyjä on useita päällekkäin luoden teokseen kerroksellisuutta ja moniulotteisuutta. Värit halusin pitää raikkaina ja pirteinä.”

Sivistystoimi kiittää taitelijaa lämpimästi hyvin sujuneesta yhteistyöstä ja kauniista toteutuksesta. Oheismateriaalina on kuvia taideteoksesta.

Sivistysjohtaja: Sivistyslautakunta

- merkitsee tiedoksi taitelija Jenna Nuoralalta Herman Ojalan uuteen kouluun suoritettua taidehankinnan ja esittää sen edelleen kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston tietoon.

- päättää, että Toholammin kunta vastaisuudessa pyrkii varautumaan myös taidehankintoihin omissa julkisten tilojen uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeissaan.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.